

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

**КУЛЬТУРОЛОГІЯ
ТА СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ:
ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ**

CULTURAL STUDIES
AND SOCIAL COMMUNICATIONS:
INNOVATION STRATEGIES OF DEVELOPMENT

**Матеріали міжнародної наукової конференції
(17–18 листопада 2022 року)**

Proceedings of the International Scientific Conference
(November 17–18, 2022)

Харків, ХДАК, 2022

УДК [008+316.77] (063)
К90

Друкується за рішенням ученої ради
Харківської державної академії культури
(протокол № 3 від 28.10.2022 р.)

Відповідальний за випуск:
Ю. І. Лошков

Редакційна колегія:

Рябуха Н., д-р мистецтвозн., доц., в.о. ректора ХДАК, гол. редактор;
Лошков Ю., д-р мистецтвозн., проф., перший проректор ХДАК;
Косачова О., канд. наук із соц. комунікацій, доц., заст. декана факультету аудіовізуального мистецтва, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДАК (НТСА ХДАК);
Мачулін Л., канд. філос. наук, ст. викл., зав. редакційно-видавничим відділом ХДАК;
Александрова М., канд. філософ. наук, доц. ХДАК;
Бірьова О., канд. іст. наук., ст. викл. ХДАК;
Борисова А., канд. психол. наук, доц., зав. каф. філології;
Воскобойнікова Ю., д-р мистецтвозн., доц. ХДАК;
Зайцева М., канд. економ. наук, доц. ХДАК;
Коновалова І., д-р мистецтвозн., доц., зав. каф. теорії та історії музики ХДАК;
Коржик Н., канд. наук із соц. комунікацій, доц. ХДАК;
Лисенкова В., д-р філос. наук, доц. ХДАК;
Любченко О., студ. ХДАК;
Мостова І., канд. мистецтвозн., ст. викл., декан факультету хореографічного мистецтва ХДАК;
Попова-Коряк К., канд. юрид. наук, ст. викл. ХДАК;
Радько О., канд. психол. наук, доц. ХДАК;
Рибалко С., д-р мистецтвозн., проф., зав. каф. мистецтвознавства ХДАК;
Сокол Д., аспірант ХДАК;
Фесенко І., канд. мистецтвозн., доц. ХДАК;
Шелестова А., канд. наук із соц. комунікацій, доц. ХДАК.

К 90 Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матер. міжнар. наук. конф. (17–18 листопада 2022 р.) / Під ред. доц. Н. Рябухи та ін. — Харків : ХДАК, 2022. — 476 с.

УДК [008+316.77] (063)

інтерфейс порталу дозволяє відстежувати найактуальніші новини науково-технічної галузі, своєчасно інформувати про них фахівців, реалізовувати виробництво персоналізованих і проактивних інформаційних продуктів та послуг.

Н. Тюркеджи

**АСИСТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ СТРУКТУРАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ**

N. Tiurkedzhy

**ASSISTIVE TECHNOLOGIES IN THE LAM (LIBRARIES, ARCHIVES, MUSEUMS)
IN THE UK**

Політика Великої Британії в питаннях забезпечення безбар'єрного доступу до державних закладів та послуг знаходиться на досить високому рівні. З огляду на визнану якість освіти та культури, це не обійшло й документно-інформаційні структури (ДІС). Бібліотеки, музеї та архіви плідно працюють над вдосконаленням не тільки фізичної доступності відвідувачів до пропонованих послуг, але й над он-лайн доступом до власних ресурсів і якістю обслуговування. Серйозним поштовхом для розробки та впровадження нових видів послуг стала епідемія COVID-19, коли постало питання про нові умови дистанційної роботи.

Ознайомившись із сайтами бібліотек, музеїв та архівів і проаналізувавши їх роботу, було виокремлено ґрунтовні напрацювання в галузі впровадження асистивних технологій для забезпечення безбар'єрного доступу відвідувачів до ДІС.

Серед університетських бібліотек цікавим виявився досвід бібліотеки університету Уорвіка (The University of Warwick), який, згідно з рейтингом Quacquarelli Symond (QS) World University Ranking 2022, посідає 61 позицію серед 100 кращих ВНЗ світу (QS World University Rankings 2022: Top Global Universities | Top Universities). На сайті бібліотеки Уорвікського університету надана повна інформація щодо забезпечення безбар'єрного доступу до бібліотеки та її послуг:

- фізична доступність (паркінг, ліфти, альтернативний доступ до приміщення тощо);
- співробітники бібліотеки допомагають під час налаштування допоміжного програмного забезпечення, а також, сервіс AbilityNet надає онлайнову допомогу під назвою «Мій комп'ютер мій шлях», завдяки чому відбувається персоналізація комп'ютера за допомогою вбудованих параметрів доступності;
- створено онлайн-каталог RNIВ Bookshare для людей з обмеженими можливостями сприймати друкований текст. Тут розміщено понад 225 тисяч назв цифрових книг, які можна прослухати або отримати інші функції доступності;
- бібліотека надає у тимчасове користування спеціальне обладнання (від колісного крісла до гаджетів для читання, письма та аудіовідтворення);
- на кількох поверхах організовано зали асистивних технологій — це подібно до комп'ютерних читальних залів, тільки з урахуванням різноманітного

спеціального програмного забезпечення та можливості регулювання меблів;

- усі необхідні послуги (бронювання кімнати, матеріали, надані в альтернативних форматах тощо) замовляють заздалегідь через сайт, телефонну службу;
- відповідність бібліотечного сайту стандартам WCAG 2.1 становить 63% (webaccessibility.com). На сторінці сайту зазначено, що над забезпеченням безбар'єрного доступу робота триває і закликають всіх звертати увагу на недосконалість в обслуговуванні та, за бажанням, надавати інформацію з поліпшення умов обслуговування.

Стосовно роботи архівних установ, то на сайті Національного архіву Великої Британії (Accessibility – The National Archives design guide) розміщено принципи інклюзивного проектування, за для забезпечення безбар'єрного доступу до послуг архіву. Відповідність сайту стандартам WCAG 2.1 становить 100% (webaccessibility.com). Але надається замало інформації щодо послуг, які можна отримати офлайн людям з особливими потребами.

Щодо музеїв, то зважаючи на архітектурне й історичне значення самої будівлі, забезпечити безбар'єрний доступ для всіх категорій відвідувачів є досить складно (музей Солсбері, розміщений в Королівському будинку XIII ст. та відомому археологічними колекціями, які мають безпосередній зв'язок зі Стоунхенджем та ін.).

Разом з тим, музей пропонує можливість орендувати колісне крісло, організовує спеціальні екскурсії та сеанси для нейроатипічних відвідувачів та людям з аутизмом і вадами зору. Адміністрація музею відповідально ставиться до розробки та втілення проєктів з удосконалення безбар'єрного доступу, але визнає недостатність засобів для втілення запланованих робіт.

Відповідність сайту стандартам WCAG 2.1 складає 72% (webaccessibility.com).

Отже, можна стверджувати, що на високому рівні використання асистивних технологій знаходяться університетські бібліотеки. Наближаються до них, за рівнем забезпечення безбар'єрності музеї. В архівних установах активно ведеться робота в онлайн форматі, завдяки чому відкривається новий рівень роботи архівів.

Ci Sinyev

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОВІДНИХ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК КИТАЮ

Xi Xinwen

INFORMATION AND RESOURCE POTENTIAL OF LEADING PUBLIC LIBRARIES IN CHINA

Тенденція інформатизації усіх складових суспільного життя супроводжується у сфері бібліотечної діяльності активним процесом цифровізації. Ця ситуація потребує аналізу інформаційно-ресурсного потенціалу цієї діяльності, її складових та напрямів. У цьому сенсі значний інтерес представляє ресурсний потенціал публічних бібліотек Китайської

Я. Мартиненко (Y. Martynenko) ЦИФРОВА МОДЕРНІЗАЦІЯ БІБЛІОТЕК: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД (DIGITAL MODERNIZATION OF LIBRARIES: FOREIGN EXPERIENCE).....	156
О. Борисов (O. Borysov) ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЗАСОБІВ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ У СУЧАСНИХ БІБЛІОТЕКАХ (APPLYING INTERNET OF THINGS TECHNOLOGIES IN MODERN LIBRARIES)	158
Го Чжилян (Guo Zhiliang) НОВІТНІ СЕРВІСИ ЦЕНТРУ ДОКУМЕНТАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЇ КИТАЙСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК (THE NEWEST SERVICES OF THE DOCUMENTATION AND INFORMATION CENTER OF CHINESE ACADEMY OF SCIENCES).....	159
Н. Тюркеджи (N. Tiurkedzhy) АСИСТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ СТРУКТУРАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ (ASSISTIVE TECHNOLOGIES IN THE LAM (LIBRARIES, ARCHIVES, MUSEUMS) IN THE UK).....	161
Сі Сінвень (Xi Xinwen) ІНФОРМАЦІЙНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОВІДНИХ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК КИТАЮ (INFORMATION AND RESOURCE POTENTIAL OF LEADING PUBLIC LIBRARIES IN CHINA).....	162
Вань Шуайтянь (Wang Shuaitian) «ОЦИФРОВКА», «ЦИФРОВІЗАЦІЯ», «ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ»: СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЬЯТЬ ("DIGITIZATION", "DIGITALIZATION", "DIGITAL TRANSFORMATION": THE RELATIONSHIP OF THE CONCEPTS)	164
Н. Коржик (N. Korzhyk) ОЦИФРУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ (DIGITIZATION AS A TOOL OF PRESERVATION OF INFORMATION RESOURCES)	165
D. Noncharov (Д. Гончаров) INTEGRATION ISSUES OF AUTOMATED LIBRARY SYSTEMS (ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ АВТОМАТИЗОВАНИХ БІБЛІОТЕЧНИХ СИСТЕМ)	167
С. Хоменко (S. Khomenko) ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОКУМЕНТУВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ (INNOVATIVE TECHNOLOGIES OF BUSINESS PROCESS DOCUMENTATION).....	168
А. Кузнєцова (A. Kuznietsova) КІНО-ФОТОДОКУМЕНТИ АРХІВНИХ ФОНДІВ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС МЕДІАПРОЕКТІВ (ACCESS TO RESOURCES ON PHOTOGRAPHS, DATA, FILMS AND DOCUMENTARIES STORED IN ARCHIVES FOR VARIETY OF MEDIA PROJECTS).....	169
Н. Маранчак (N. Maranchak) REELS ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ БІБЛІОТЕК В INSTAGRAM (REELS AS A TOOL FOR MAKING UP THE IMAGE OF LIBRARIES ON INSTAGRAM)	171
І. Лісова (I. Lisova) ООНОВЛЕННЯ ФОНДІВ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ У 2014-2020 РР. (UPDATE OF PUBLIC LIBRARIES COLLECTIONS IN UKRAINE IN 2014-2020).....	173
Є. Забіянов (Ye. Zabiianov) КРАЄЗНАВЧІ ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ТА ЇХ РОЛЬ У РЕГІОНАЛЬНІЙ БІОГРАФІСТИЦІ (LOCAL LORE ELECTRONIC RESOURCES OF SOUTHERN UKRAINE AND THEIR ROLE IN REGIONAL BIOGRAPHISTICS)	175
С. Денбновецький (S. Denbnovetskyi) ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ (PUBLIC LIBRARIES OF UKRAINE AS PART OF THE NATIONAL INFORMATION SPACE)	177
І. Павленко (I. Pavlenko) ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (DIVERSIFICATION OF OBJECTS OF BIBLIOGRAPHIC ACTIVITY).....	179